

Oppgaveløsning 260314

Oppgave 1

Forklar kort følgende begreper:

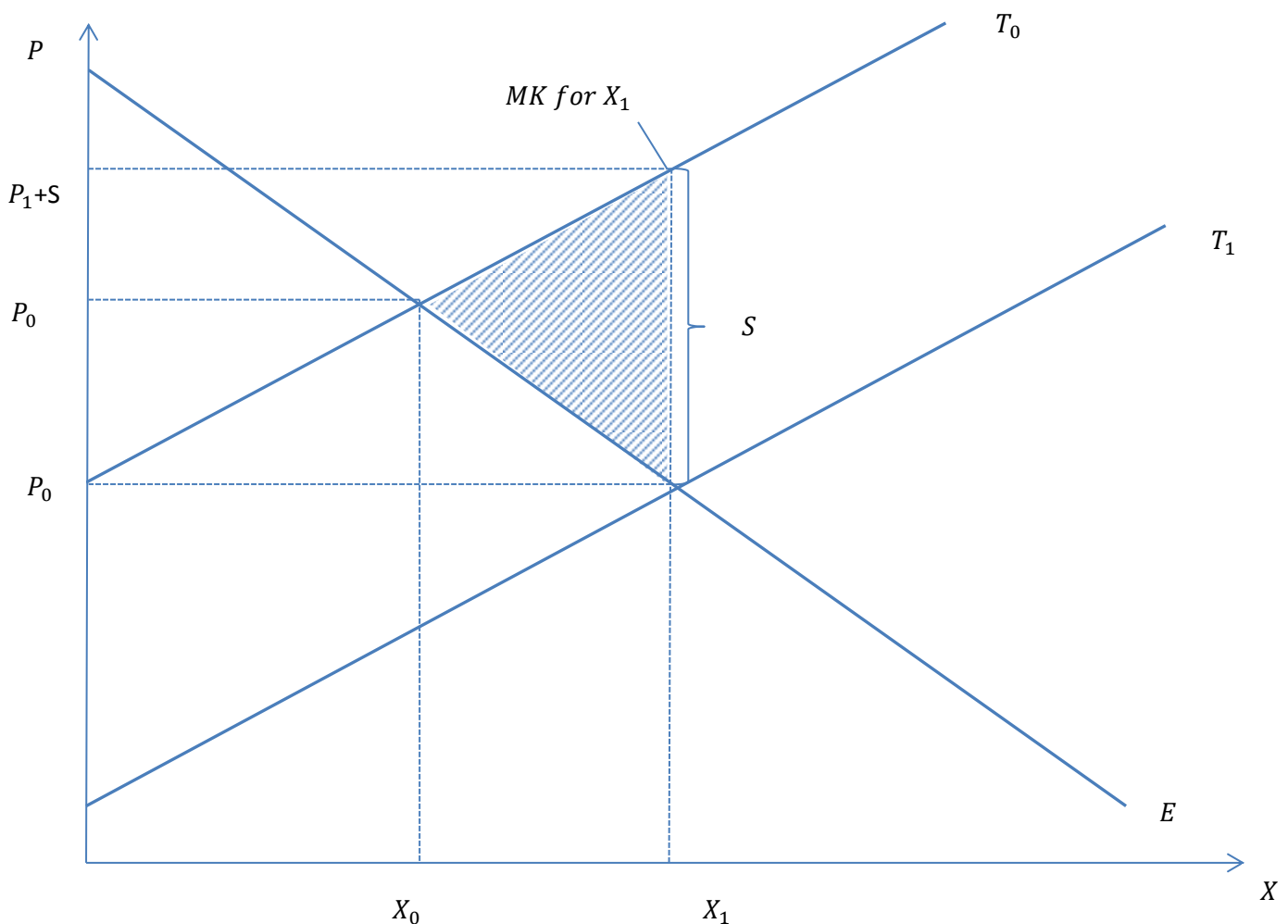
- a) Konsumentoverskuddet i markedet: **Samlet betalingsvillighet minus samlede kostnader. Tegn figur. Se læreboka og forelesningsnotater.**
- b) Pareto optimal allokering: **Ingen kan få det bedre uten at minst en får det verre. Eksempel på en situasjon som ikke er PO: 2 bedrifter, A og B, som produserer samme vare har ulike marginalkostnader: A har høyere marginalkostnader enn B. Da kan vi produsere samme mengde med lavere ressursbruk ved at B overtar noe av produksjonen fra A – og dermed kan vi få en forbedring for noen uten forverring for andre.**
- c) Kollektivt gode: **Se forelesning 7 (6/3) side 47 og utover**

Oppgave 2

En vare omsettes i et marked med fullkommen konkurranse

- a) Forklar hvordan en produsent i et slikt marked bestemmer sitt tilbud av varen
Forelesning 4 (6/2) – fra avsnitt 2.2: **Postulere en U-formet gjennomsnittskostnadskurve (AVC= average variable cost). Vise hvordan marginalkostnadskurven må ligge – se notat. Forklare hvor produsenten ikke vil produsere for $p < AVC$. Forklare hvorfor optimal x er bestemt av $p = MK$ for alle p som ligger over bunnpunktet på AVC-kurven. Bedriftens tilbudskurve er altså MK-kurven fra minimumspunktet av AVC-kurven**
- b) Forklar hvordan vi finner markedets tilbudskurve med utgangspunkt i bedriftenes tilbudskurver: **Vi finner markedets tilbudskurve ved horisontal summering av bedriftenes tilbudskurver.**

- c) Hva blir virkningene av at myndighetene subsidierer varen med s kroner per enhet? **Subsidien kan enten gå til kjøperne eller selgerne – virkningene i markedet blir de samme! En subsidie på s kroner til selgerne flytter bedriftens tilbudskurve opp med avstand s – se figuren under (For å modellere en subsidie som tildeles kjøperne – se de to siste sidene i notatet «El-eksempel» på kursets hjemmeside). Markedsprisen p_1 , dvs. pris til kjøper, går ned: $p_1 < p_0$. Pris til selger, $p_1 + s$, går opp: $p_1 + s > p_0$**
- d) Anta at hensikten med subsidien er at kjøperne skal få varen billigere. Hva er det som bestemmer i hvilken grad dette målet nås? **Forholdet mellom helning på T- og E-kurven i p_0, x_0 bestemmer hvordan s deles mellom kjøper og selger. For eksempel vil en brattere E-kurve lede til at markedsprisen går mere ned, det vil si at kjøper får en større del av subsidien. Vis det på figuren!**
- e) Forklar hvorfor subsidier reduserer samfunnsøkonomisk overskudd (dersom det ikke brukes for å korrigere for markedssvikt!). **Den opprinnelige T-kurven er fortsatt kurven som angir de samfunnsøkonomiske marginalkostnadene ved ulike kvantum. På figuren under ser vi at dette innebærer at i den nye likevekten er kjøpernes marginale betalingsvillighet lavere enn de marginale kostnadene – noe som betyr at det produseres for mye. Reduksjonen i samfunnsøkonomisk overskudd ved å gå fra x_0 til x_1 er den skraverete trekanten på figuren under. (Merk at dersom det er eksterne virkninger i markedet vil en avgift kunne øke samfunnsøkonomisk overskudd! Se forelesningsnotatene om dette)**

Oppgave 3

- a) Hvorfor er det ikke nødvendigvis et mål å få minst mulig forurensing?
- b) Bedriftene i en sektor har store miljøskadelige utslipp fra sin virksomhet og myndighetene vurderer å bruke miljøavgifter for å redusere problemet. Noen foreslår at avgiftssatsen t bør settes slik at avgiftsinntektene akkurat dekker forurensingskostnadene. Er dette et riktig prinsipp? Begrunn svaret
- c) Anta nå at de marginale forurensingskostnadene er som på figuren under. Anta at tilbudskurven i markedet (uten forurensingskostnader) er horisontal. Tegn inn tilbuds- og etterspørselskurve og samfunnsøkonomiske marginalkostnader. Vis hvor stor en stykkavgift må være for at vi skal få samfunnsøkonomisk optimalt kvantum i dette markedet. Hvor store er da avgiftsinntektene til staten? Hvor store er forurensingskostnadene?
- a) Fordi da ville produksjonen bli svært lav. Det er ofte en avveining mellom materielle goder og miljøgoder. Vi velger å ha så mye forurensing at de samlede marginalkostnader ved produksjonen («vanlige» + miljø) er lik marginal betalingsvillighet for det som produseres
- b) Nei, det er et prinsipp som kan gi dårlige resultater i noen tilfeller: Hensikten med avgiften er å få produsentene til å velge riktig kvantum – ikke å «dekke forurensingskostnadene». Anta at marginale forurensingskostnader stiger med x som på figuren under. Da er gjennomsnittlige forurensingskostnader lavere enn de marginale. For at produsentene skal velge x^S må avgiften må være lik de marginale forurensingskostnadene for det optimale kvantumet x^S . Dette betyr at avgiften er høyere enn den gjennomsnittlige forurensingskostnaden.
- c) Se figuren under:

